



OTSUS

16.12.2020 nr 5-5/2020-045

Koondumisele nr 30/2020 AS Telve / aktsiaselts Textuur loa andmine

Koondumine

03.12.2020 esitas AS Telve volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid AS Silva (registrikood 10120515) ja AS Telve (registrikood 10244341) 20.11.2020 aktsiate müügilepingu. Lepingu kohaselt võõrandab AS Silva äriühingule AS Telve aktsiaseltsi Textuur (registrikood 10044317) aktsiad, mis moodustavad 35% aktsiaseltsi Textuur aktsiakapitalist. AS Telve omas juba koondumise eelselt 15% aktsiaseltsi Textuur aktsiakapitalist ning AS Telve tütarettevõtja OÜ Telve Investeeringud omas 50% aktsiaseltsi Textuur aktsiakapitalist. Seega omandades juurde 35%, suureneb AS Telve ja tema tütarettevõtja OÜ Telve Investeeringud aktsiakapital aktsiaseltsis Textuur kuni 100%.

Tehingu tulemusena kuulub aktsiaselts Textuur koondumise teate esitanud äriühingu AS Telve valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 04.12.2020 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 kohaselt on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 kohaselt on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks AS Telve ja aktsiaselts Textuur.

AS Telve on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omab valitsevat mõju aktsiaselts Giga (registrikood 10254167). Aktsiaseltsi Giga ainuaktsionär on Madalmaade Kuningriigis (Hollandis) registreeritud sihtasutus Stichting Administratiekantoor JKV (registrikood NL68877900, Holland), mille üle omavad ühiselt valitsevat mõju füüsilised isikud J.V. (isikukood [...]) ja K.V. (isikukood [...]).

Aktsiaselts Giga on valdusettevõtja, kelle tegevus seisneb tema tütarettevõtjate osade ja aktsiate valitsemises ning kontserni ettevõtjate tegevuse finantseerimises. Aktsiaseltsi Giga valitseva mõju alla kuuluvad järgmised ettevõtjad:

- AS Tolver, mille põhitegevuseks on hakkepuidu varumine, tootmine ja müük ning kruusa- ja liiva kaevandamine ja müük, kinnisvara üürileandmine ja haldamine;
- Tolver Investeeringud OÜ on valdusettevõtja, mille põhitegevus on investeeringute haldamine;
- Villa Cartelloni OÜ, mille põhitegevuseks on metsakinnistute ost-müük, metsamaterjalide ja hakkepuidu müük;
- Hake ja Küte OÜ, mille põhitegevuseks on hakkepuidu varumine ja müük;
- Giga Investeeringud OÜ, mille põhitegevuseks on kinnisvara üürileandmine ja haldamine;
- Giga Ehitus OÜ, mille põhitegevuseks on soojus- ja jahutustrasside ehitus ja rekonstrueerimine ning üldehitustööd;
- Giga Tehnika OÜ, mille põhitegevuseks on turbatootmine, transporditeenused, sõidukite ja masinate rent;
- Giga Kinnisvara OÜ, mille põhitegevuseks on kinnisvara üürileandmine ja haldamine;
- OÜ Kavastu Puhkemaja, mille põhitegevus on puhkemajandus;
- Valto OÜ, millel käesoleval ajal aktiivne majandustegevus puudub.

Aktsiaselts Textuur on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omavad koondumise eelselt ühiselt valitsevat mõju AS Silva ja AS Tolver. Aktsiaseltsi Textuur põhitegevuseks on liimpuittoodete tootmine ja müük, saematerjali tootmine ja müük, hakkepuidu, saepuru ja saepurubriketi tootmine ja müük. Aktsiaseltsi Textuur valitseva mõju alla kuulub äriühing Karksi-Nuia Soojus OÜ, mille põhitegevuseks on soojusenergia tootmine, jaotus ja müük Karksi-Nuia linnas.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste koondumise teate esitamisele eelnenud majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise osaliste tegevuste vahel tekib horisontaalne kattuvus hakkepuidu varumise, tootmise ja müügi kaubaturul, kuna sellega tegelevad nii AS Telve (nii otse kui oma tütarettevõtjate kaudu) kui aktsiaselts Textuur.

Koondumise teate kohaselt ostab AS Telve hakkepuitu oma tütarettevõtjatelt Villa Cartelloni OÜ-lt (kes tegeleb hakkepuidu tootmisega temale kuuluvatel kinnistutel) ning Hake ja Küte OÜ-lt (kes varub AS-i Telve jaoks hakkepuitu kolmandatelt isikutelt).

Aktsiaseltsi Textuur jaoks on hakkepuidu näol tegemist tootmisjäädiga, mis tekib saematerjali ja liimpuitplaatide tootmisel aktsiaseltsi Textuur tehases Karksi-Nuias ning mida aktsiaselts Textuur realiseerib oma tütarettevõtjale Karksi-Nuia Soojus OÜ-le ning vähesel määral ka jaeklientidele.

Tuginedes muuhulgas ameti varasemale praktikale¹, võib ka käesoleva koondumise puhul metsamaterjali varumise ja müügi kaubaturgu metsamaterjali kvaliteedi ja otstarbe alusel liigitada tarbepuiduks (palk, paberipuu) ja küttepuiduks. Küttepuiduks kasutatakse tarbepuiduks sobimatuid puutüvesid, millest toodetakse puitküttes (s.t. puidugraanulid, puitbrikett, puiduhake, puusüsi jms). Võttes aluseks Eesti Metsa- ja Puiduliidu lühiülevaates metsa- ja puidutööstus 2019² toodud andmeid, kasutati Eestis 2018. aastal energiatootmiseks puiduhaket mahus 2 678 000 m³ ja puidujäätmeid mahus 265 000 m³. AS-i Telve osakaal moodustab sellest [5-10]% ning aktsiaseltsi Textuur osakaal [0-5]%. Eeltoodust tulenevalt on AS-i Telve ja aktsiaseltsi Textuur ühine turuosa hakkepuidu varumise, tootmise ja müügi kaubaturul kokku vähem kui 10% ning kogu energiapuidu kaubaturul tervikuna seega veelgi väiksem. Seega ei ole tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga juhendi tähenduses.

Koondumise osaliste tegevuste vahel on teatav vertikaalne seos, nimelt AS-i Telve valitseva mõju alla kuuluv ettevõtja OÜ Villa Cartelloni tegeleb metsamaterjalide varumise ja müügiga ning on seega tegev metsamaterjali müügi kaubaturul. Aktsiaselts Textuur kasutab metsamaterjali sisendina oma tootmisprotsessis (vertikaalselt järgneval kaubaturul), mistõttu tekib vertikaalne seos metsamaterjali varumise ja müügi ning liimpuidu ja saematerjali tootmise ja müügi vahel. Ühtlasi

¹ Nt Konkurentsiameti 13.07.2015 otsus nr 5.1-5/15-023, Koondumisele nr 11/2015 OÜ Graanul Mets ja AS Roger Puit loa andmine; Konkurentsiameti 18.04.2018 otsus nr 5-5/2018-028 koondumisele nr 11/2018 OÜ Graanul Mets / osühing KARO METS loa andmine.

² <http://empl.ee/wp-content/uploads/2020/06/2019-metsa-ja-puidut%C3%B6%C3%B6stus-numbrites-ueuendatud.pdf>.

tegeleb AS Telve (nii ise kui oma tütarettevõtjate kaudu) hakkepuidu varumise, tootmise ja müügi ning aktsiaseltsi Textuur tütarettevõtja Karksi-Nuia Soojus OÜ kasutab hakkepuitu soojuse tootmises.

Võttes aluseks Eesti Metsa- ja Puiduliidu lühiülevaates metsa- ja puidutööstus 2019³ toodud andmeid oli Keskkonnaagentuuri eksperthinnangul 2019. aasta raiemaht Eestis 11,3 miljonit m³. AS Telve (tütarettevõtja OÜ Villa Cartelloni) metsamaterjali müügimaht oli 2019. aastal [...] m³, mis moodustab ligikaudu [0-5]% kogu raiemahust Eestis.

Kuna AS Telve kontserni osakaal metsamaterjali varumise ja müügi kaubaturul Eestis oli 2019. aastal väiksem kui 1% ning koondumine ei muuda oluliselt konkurentsitingimusi ühelgi kaubaturul, ei hinda Konkurentsiamet antud koondumise mõju saematerjali tootmise ja müügi, liimpuidu tootmise ja müügi ning soojusenergia tootmine ja müügi kaubaturgudele Eestis.

Kuna käesoleva koondumise tulemusel ei teki horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturgusid juhendi tähenduses, ei ole kaubaturgude ning nende geograafiliste ulatuste täpne piiritlemine vajalik.

Hinnang koondumisele

KonKS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonKS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste osakaal kokku metsamaterjali varumise ja müügi kaubaturul Eestis moodustas 2019. aastal vähem kui 1% ning hakkepuidu varumise, tootmise ja müügi kaubaturul 2018. aastal (2019. aasta andmed ei ole veel avalikult kättesaadavad) vähem kui 10%. Metsamaterjali varumise ja müügi kaubaturul tegutseb lisaks koondumise osalistele veel mitmeid ettevõtjaid, sealhulgas Riigimetsa Majandamise Keskus, Metsä Forest Eesti AS, Stora Enso Eesti AS, jne. Hakkepuidu varumise, tootmise ja müügi kaubaturul on koondumise osaliste suuremad konkurendid näiteks Stora Enso Eesti AS, Metsä Forest Eesti AS, AS Viiratsi Saeveski jne.

Käesoleva koondumise järgselt muutub vaid aktsiaseltsi Textuur valitseva mõju struktuur niivõrd, et osanike arv väheneb (kolmest osanikust jääb kaks), mis toob muutuse valitseva mõju olemuses. Koondumise tulemusel omandab AS Telve (koos oma tütarettevõtjaga OÜ Telve Investeeringud) valitseva mõju aktsiaseltsi Textuur üle.

³ [http://empl.ee/wp-content/uploads/2020/06/2019-metsa-ja-puidut%C3%B6%C3%B6stus-numbrites - uuendatud.pdf](http://empl.ee/wp-content/uploads/2020/06/2019-metsa-ja-puidut%C3%B6%C3%B6stus-numbrites-uuendatud.pdf)

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda luba AS Telve ja aktsiaselts Textuur koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsiteenistuse juhataja – peadirektori asetäitja

*Konkurentsiameti 16.12.2020 otsuse nr 5-5/2020-045
ärakiri on samane originaaliga. Ärakirjast on välja
jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis
tähistatud nurksulgudega.*

/Svetlana Ljutova/ 29.12.2020